

Kvalitetsvurdering af NIVAAGAARDS MALERISAMLING 2019

Indhold

Indhold	2
Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering	3
Kvalitetsvurdering i 2012	3
Fakta om Nivaagaards Malerisamling	5
Kvalitetsvurderingens fokusområder	6
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse	6
Ressourcegrundlag	10
Forskning	13
Formidling	15
Samlingsvaretagelse	19
Baggrund	22
1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Nivaagaards Malerisamling	22
2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger	23

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering

Denne kvalitetsvurderingsrapport følger op på daværende Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering af Nivaagaards Malerisamling i 2012 og gør status for udvikling og kvaliteten af museets arbejde.

Det er Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Nivaagaards Malerisamlings opgavevaretagelse er meget tilfredsstillende.

Museet har fulgt op på de forhold, der blev påpeget ved kvalitetsvurderingen af museet i 2012. Museet har gennemgået en væsentlig udvikling og professionalisering siden 2012 og har arbejdet målrettet på at skærpe sin faglige profil og gøre museet mere udadvendt. Museet er i dag en vel-drevet virksomhed med en professionel ledelse og bemanning og har de seneste år opkvalificeret den faglige opgavevaretagelse. Museet har et højt fagligt niveau især inden for formidling og arbejder målrettet med en fortsat kvalitativ udvikling af den samlede opgavevaretagelse. Museets udvikling er blevet hjulpet godt på vej af et forhøjet årligt driftstilskud fra Fredensborg Kommune siden 2017. Der er potentiale for at udfolde museets forskningsindsats yderligere.

På trods af en relativt lille medarbejderstab har museet øget sit aktivitetsniveau markant, hvilket har betydet en fordobling af besøgstal og omsætning på museet siden 2012. Også museets samling er i højere grad blevet aktiveret, og Nivaagaards Malerisamling indtager i dag en synlig position og aktiv rolle i sin omverden, særligt i Fredensborg Kommune.

Udfordringen for museet de kommende år bliver at opretholde den igangværende positive udvikling og realisere et større bygge- og klimarenoveringsprojekt.

Kvalitetsvurdering i 2012

Nivaagaards Malerisamling blev kvalitetsvurderet af Kulturstyrelsen i 2012, hvor museets opgavevaretagelse blev vurderet til ikke at være helt tilfredsstillende. Styrelsen konstaterede bl.a. følgende i rapporten fra 2012:

- Spinkelt ressourcegrundlag både økonomisk og personalemæssigt.
- Utilstrækkelig museumsfaglig standard i særligt forskningsarbejdet.
- Ingen strategi for museets samlede virksomhed.
- Flere brugergrupper var fraværende på museet, herunder brugere fra kommunen.
- Begrænset præsentation og aktivering af samlingen.
- Museet havde ikke formuleret en indsamlingsstrategi med afsæt i museets forskning.
- Ingen samlet, prioriteret plan for bevaringsindsatsen.

Kvalitetsvurderingsrapporten fra 2012 kan læses her: https://slks.dk/fileadmin/user_upload/kulturarv/museer/Nivaagaards_Malerisamling.pdf

Der er siden denne kvalitetsvurdering sket en væsentlig udvikling i både de lovmæssige krav (ny museumslov fra 2012) og de kvalitative standarder for museernes virksomhed (bl.a. div. udredninger, strategier mv., der sætter mål for museernes faglige opgavevaretagelse, organisation og ledelse). Der er tale om krav og standarder om øget økonomisk og faglig bæredygtighed og professionalisering af den samlede museumsvirksomhed, som har ændret Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for vurdering af museernes virksomhed. Styrelsens dokument ”Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer” afspejler disse ændringer.

Denne opfølgning på kvalitetsvurderingen i 2012 skal ses på baggrund heraf.

Fakta om Nivaagaards Malerisamling

Nivaagaards Malerisamling er et statsanerkendt kunstmuseum. Museets ansvarsområde er Johannes Hages samling og senere erhvervelser af ældre mellemeuropæisk og italiensk malerkunst i perioden 1500-1700 samt dansk guldaldermaleri og -skulptur fra det 19. århundrede. Hertil kommer kunst, der forholder sig hertil.

Museet er en selvejende institution.

Fredensborg Kommune er museets offentlige hovedtilskudsyder. Herudover kan Bergiafonden ifølge sine vedtægter yde støtte til museet.

Museet er oprettet i 1908 af godsejer Johannes Hage, der hermed overdrog sin private samling til offentligheden.

Museet er statsanerkendt i 1983.

I 1903 opførte Johannes Hage et lille kunsttempel, der udgjorde museets udstillingssal. I 1988 og 1992 blev museet udvidet. I første omgang med udstillingssal, café og publikumsfaciliteter. I anden omgang med udstillingssal, administrationslokale, magasin og et domicil for Bergiafonden. Museet er beliggende i en park, der tilhører Den Hageske Stiftelse.

Museet omfatter ét besøgssted:

Nivaagaards Malerisamling, Gammel Strandvej 2, 2990 Nivå.

Nøgletal for museet 2017

- Museets samlede omsætning var på 11,6 mio. kr.
- Museet rådede over 8,1 årsværk, heraf 4,5 videnskabelige årsværk.
- Museet havde 47.905 brugere.

Kvalitetsvurderingens fokusområder

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

a. Arbejdsgrundlag

I kvalitetsvurderingen i 2012 blev det påpeget, at museet ikke havde formuleret en samlet virksomhedsplan med sammenhængende, strategiske indsatsområder inden for museale hovedopgaver og drift. Desuden anbefalede styrelsen, at museet etablerede forpligtende samarbejder med lokale, nationale og internationale interessenter og aktører.

Kvalitetsvurderingen 2019:

- Museet indgår i dag mange forskellige netværk og samarbejder lokalt, nationalt og internationalt og samarbejder især med andre danske kunstmuseer.
- Museet har de seneste år arbejdet målrettet på at udvikle sin faglige profil og position i museumslandskabet ud fra sit ansvarsområde og en ambition om at være et eksklusivt stiftermuseum med en samling og faglighed af høj kvalitet og en personlig historie, som har lokalhistorisk betydning. Museet ønsker at fremstå som et af de museer i Danmark, der kan formidle et sammenhængende blik på 500 års dansk og europæisk kunst og kultur, og som pga. sin mindre størrelse samtidig kan tilbyde sine brugere en personlig modtagelse og hyggelig og intim atmosfære.
- Museet oplyser, at den personlige og intime museumsoplevelse imidlertid kan være en udfordring at opretholde sideløbende med museets ambition om et højt aktivitetsniveau og stigende besøgstal, som skaber pladsproblemer på museet ift. at huse særligt flere cafégæster og skolebørn. For at imødegå denne udfordring, ser museet derfor bl.a. på, hvordan naturen rundt om museet fremadrettet kan inddrages mere i museets aktiviteter.
- Siden sidste kvalitetsvurdering har museet arbejdet ud fra et strategisk grundlag (mission, vision og ledelsesfundament) for museets samlede virke, som er underbygget af strategier for den faglige opgavevaretagelse. På baggrund af den udvikling, museet har gennemgået siden 2012, og de nye strategiske fokuspunkter for Nivaagaards Malerisamling, som udviklingen har affødt, er museet i gang med at udvikle et nyt ledelsesfundament. Herunder formulering af kerneværdier og opdatering af mission og vision for museet. Ledelsesfundamentet udvikles i tæt samspil mellem museets ledelse og medarbejdere og forventes færdigudviklet i løbet af foråret 2019.

- Museets strategiske målsætninger er at være et mødested på tværs af generationer; et museum med en grøn profil; et overskueligt museum med 500 års kunsthistorie samt et inspirerende og levende museum. I den forbindelse ser museet følgende områder som strategiske fokuspunkter for Nivaagaards Malerisamling de kommende år: Børn og unge; outreach; større fokus på museets stifter og på forbindelsen mellem museets samling og særudstillinger samt reduktion af CO₂ aftryk.
- De strategiske fokuspunkter hænger sammen med museets strategier og planer inden for den faglige opgavevaretagelse og stemmer overens med museets driftsaftale med Fredensborg Kommune.
- Der er mellem museet og Fredensborg Kommune indgået en driftsaftale for 2019-21. I aftalen indgår mål og indsatser for museets faglige opgavevaretagelse på især formidlingsområdet. Herudover er der formuleret mål for udvikling af museet og samarbejdet mellem museet og kommunen med særlig vægt på museets rolle ift. lokalområdets kulturliv og brugere. Museet er bl.a. forpligtet til at deltage i lokale samarbejder, inddrage nye brugere, lave tilbud til skoler og bidrage til udmøntning af kommunens politikker og strategier på kulturområdet. Driftsaftalen gennemgås og evalueres løbende via halvårlige møder mellem museet og kommunen.
- Museet har senest revideret sine vedtægter i 2012. Vedtægterne er ikke opdaterede i forhold til driftstilskudsloven og de seneste ændringer af museumsloven.

b. Organisation

- Museets samlede organisation med udstillinger, magasin, museumsbutik, undervisningsfaciliteter, biograf, lager, café og administration er samlet i én bygning, Nivaagaards Malerisamling, som er placeret i en park, der tilhører Den Hageske Stiftelse. Museet har bortforpagtet sin café.
- Museets ledelse har fokus på forankring af det nye ledelsesfundament i museets organisation, så kerneværdier, mission og vision får en tydelig funktion ift. de beslutninger, museets bestyrelse, direktør og medarbejdere tager.

c. Ledelse

Ved sidste kvalitetsvurdering bemærkede Kulturstyrelsen, at ingen af bestyrelsesmedlemmerne var udpeget på baggrund af særlige kompetencer i forhold til museets virke.

Kvalitetsvurderingen 2019:

- Museets bestyrelse er i dag sammensat af syv personer, der udgøres af fem mænd og to kvinder. Gennemsnitsalderen er 55 år. Den Hageske Stiftelse udpeger et medlem, Familien Hages Legat udpeger et medlem, Bergiafonden udpeger et medlem, Fredensborg Kommune udpeger to medlemmer, hvoraf mindst et skal være medlem af Byrådet, og bestyrelsen udpeger to medlemmer. Alle udpegninger sker for fire år ad gangen, og genudpejning kan finde sted.
 - Alle bestyrelsesmedlemmer er udpeget på baggrund af særlige professionelle kompetencer, og bestyrelsen vurderer løbende, om de nødvendige kompetencer er til stede. Bestyrelsen har pt. kompetencer inden for bl.a. kommunikation, presse, fundraising, museale forhold, ledelse og organisation.
 - Bestyrelsen er aktivt deltagende i museets udvikling, og tager ejerskab til og driver konkrete udviklingsprojekter.
 - Bestyrelsen gennemgår årligt museets arbejdsgrundlag og evaluerer årligt fremdriften i museets strategi, mål og planer.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet arbejder strategisk med udvikling af hele sin virksomhed med afsæt i museets samling og historie og har en klar faglig profil og position ift. det samlede danske museumslandskab.
- at museets ledelse årligt følger op på museets arbejdsgrundlag, strategi, mål og planer og har fokus på, at det nye ledelsesfundament forankres i hele museets organisation.
- at museets bestyrelse er udpeget på baggrund af professionelle kompetencer, at sammensætningen løbende vurderes, og at bestyrelsen er en aktiv ressource i museets drift og udvikling.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har opbygget en bred samarbejdsflade med især andre danske kunstmuseer.
- at museet har et velfungerende samarbejde med Fredensborg Kommune og bidrager aktivt til udviklingen af kommunens kulturliv gennem museets aktiviteter og deltagelse i mange forskellige lokale netværk og samarbejder.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets vedtægter ikke er opdaterede i forhold til driftstilskudsloven og de seneste ændringer af museumsloven.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet i forbindelse med udviklingen af et nyt ledelsesfundament for museets samlede virksomhed sikrer sammenhæng mellem strategiske målsætninger, mål for såvel faglige opgaver (forskning, formidling, indsamling, registrering og bevaring) som øvrige opgaver og museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold.
 - at museets bestyrelse også fremadrettet har fokus på at sikre relevante og professionelle kompetencer i bestyrelsessammensætningen.
 - at museet reviderer og gennemskriver sine vedtægter, så de er opdaterede i forhold til driftstilskudsloven og de seneste ændringer af museumsloven.
 - at museet i forbindelse med revisionen af sine vedtægter overvejer at foretage en præcisering af museets ansvarsområde fsva. kunst, som forholder sig perspektiverende til museets samling.
-

Ressourcegrundlag

a. Økonomi

I 2012 vurderede styrelsen, at museets drift og faglige virksomhed var funderet på et usikkert og spinkelt økonomisk grundlag, og at museets statstilskud reelt var afhængig af ikke-offentlige tilskud. Styrelsen bemærkede desuden, at museet i sin daværende økonomiske situation vanskeligt ville kunne løfte såvel basale driftsopgaver som lovbestemte hovedopgaver på et kvalitativt tilfredsstillende niveau. Anbefalingen var derfor, at museet og kommunen indledte en dialog om museets rolle i kommunen og om at finde løsningsmodeller, som vil kunne konsolidere museets økonomi.

Kvalitetsvurderingen 2019:

- Museets samlede indtægter i 2017 var på 11,6 mio. kr. Indtægterne fordeler sig således:
 - Tilskud fra staten: 1,1 mio. kr.
 - Tilskud fra kommune: 4,2 mio. kr.
 - Ikke-offentlige tilskud: 3,5 mio. kr.
 - Egenindtjening: 2,8 mio. kr.
- Fredensborg Kommune har i både 2012 og 2017 forhøjet sit tilskud til museet, hvormed der er sket en tredobling af det kommunale tilskud.
- Museets egenindtægter i 2017 udgør sammen med ikke-offentlige tilskud ca. 54 % af den samlede omsætning. Egenindtægterne udgøres primært af entréindtægter. Museet har for nyligt gentænkt sin butik med henblik på fremover også at generere egenindtægter via salg i butikken. Museet tilvejebringer årligt ikke-offentlige tilskud. De seneste tre år er der tilvejebragt knap 7 mio. kr. i ikke-offentlige tilskud. En del af de ikke-offentlige tilskud udgør tilskud fra Bergia Fonden, der årligt yder støtte til museet i omegnen af 1 mio. kr. til hhv. bygningsdrift og konkrete projekter.
- Museets egenkapital er i 2017 ca. 6,1 mio. kr., hvoraf 1,1 mio. kr. er henlagt til udstillingsformål, mens 5 mio. kr. er bundet i museumsbygningen.

b. Medarbejdere

I kvalitetsvurderingen i 2012 konstaterede styrelsen, at museet rådede over begrænsede personaleressourcer. Anbefalingen var derfor, at museet sikrede en personalesammensætning, som understøtter museets arbejde med de faglige, lovbestemte opgaver inden for ansvarsområdet, og prioriterede videnskabeligt personale, som kan bidrage til en professionel varetagelse og udvikling af museets opgaver.

Kvalitetsvurderingen 2019:

- Museet har siden øget sine personaleressourcer og rådede i 2017 over 8,1 fastansatte årsværk, heraf 4,5 videnskabelige årsværk med kompetencer, der modsvarer museets ansvarsområde. Museet har ingen på ph.d.-niveau eller derover.
- I 2017 har museet fået ny direktør og har som følge af det forhøjede kommunale driftstilskud ansat en museumsforvalter med konserveringsfaglige kompetencer. Dette har muliggjort, at museet kan foretage løbende bygnings- og bevaringsmæssige forbedringer på museet. Ultimo 2017 har museet desuden ansat en undervisningsansvarlig, hvilket fra 2018 har resulteret i en væsentlig opkvalificering af museets formidlingsindsats.
- Museet sikrer løbende efteruddannelse af personalet.
- Museet har siden 2014 haft tilknyttet frivillige, som fungerer som værter og hjælper med diverse praktiske opgaver på museet. Der er udarbejdet en frivilligpolitik og indgået kontrakter med de frivillige om opgaveløsningen, som i dag tæller ca. 70, hvoraf halvdelen er fra Fredensborg Kommune.

c. Bygninger

- Museumsbygningen ejes af Nivaagaards Malerisamling bortset fra tilbygningen fra 1992, som er opført af og ejes af Bergiafonden, indtil bygningen og alle driftsudgifter hertil overgår til museet i 2042. Der er etableret en velfungerende samarbejdsaftale mellem museet og fonden om drift af tilbygningen og dertilhørende arealer til fælles brug.
- Museet har en langsigtet vedligeholdelsesplan for museets bygning.
- Den Hageske Stiftelse varetager vedligehold af parkanlægget. Museet betaler stiftelsen for pasning af museets parkeringsplads og arealer, der grænser op til museet.
- I 2017 udgjorde museets udgifter til bygningsdrift og -vedligehold 21,23 % af museets samlede udgifter. Museet har i 2017 haft fokus på forbedring af museets bygning og installationer og har bl.a. foretaget mindre ombygninger af kontor- og butiksfaciliteter samt tiltag, som skal nedbringe museets energiforbrug, hvilket har affødt flere bygningsrelaterede udgifter end normalt. Museet vurderer, at de afholdte udgifter, vil medføre besparelser på sigt.
- Som led i ambitionen om at udvikle en grøn profil har museet de seneste år med inddragelse af eksterne specialister foretaget en række analyser af, hvorledes museumsbygningens klima-

skal kan forbedres ud fra en energibevist tankegang og samtidig bringe opbevarings- og bevaringsforhold på museet i bedre overensstemmelse med stigende internationale krav på området.

- Museet har på denne baggrund udviklet en plan for et større bygge- og klimarenoveringsprojekt, som også inkluderer løsninger, der skal imødekomme behovet for mere depotplads på museet. Projektet er budgetteret til ca. 27 mio. kr. og er endnu ikke finansieret. Fundraising er i fuld gang.

Det er meget tilfredsstillende:

- at Fredensborg Kommune markant har forhøjet sit tilskud til museet og dermed sikret stabilitet i museets økonomi.
- at museet supplerer de offentlige driftstilskud med en betydelig egenindtjening samt årlig fonds- og sponsorstøtte og dermed sikrer et bæredygtigt økonomisk grundlag for museets drift og udvikling.
- at museet inddrager et stort antal frivillige i museets opgaveløsning, og at frivilligarbejdet er organiseret og formaliseret.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har styrket sine videnskabelige personaleressourcer med flere fastansatte, som kan bidrage til at varetage og udvikle de museumsfaglige opgaver.
- at museet har et velfungerende samarbejde med Bergiafonden og Den Hageske Stiftelse om drift og vedligeholdelse af bygning og park.
- at museet arbejder for at forbedre bygnings- og bevaringsmæssige forhold såvel løbende som på længere sigt, og at museet samtidig har fokus på energivenlige løsninger.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet prioriterer realisering af sit planlagte bygge- og klimarenoveringsprojekt.
 - at museet forsat har fokus på at sikre et bæredygtigt personalemæssigt og økonomisk resourcegrundlag.
-

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

Ved sidste kvalitetsvurdering blev det påpeget, at museet ikke producerede forskning, som lever op til det almene forskningsbegreb, og at indsatsområderne i museets forskningsaktivitet ikke var genspejlet i en formidlings- og indsamlingsstrategi. Styrelsen anbefalede på denne baggrund, at museet udarbejdede en forskningsstrategi, som kunne danne grundlag for museets øvrige museale opgaver og omfattede en plan for at tilvejebringe ressourcer til forskning, forskningssamarbejder, publicering og kompetenceudvikling med henblik på at højne forskningens niveau og kvalitet. Yderligere anbefalinger var, at museet i højere grad indgik i partnerskaber og samarbejder med andre museer og vidensinstitutioner om konkrete forskningsprojekter og var opmærksom på at differentiere sin publikationsvirksomhed.

Kvalitetsvurderingen 2019:

- Museet har i dag formuleret en strategi for sin forskning med mål og indsatsområder for udviklingen af forskningen. Herunder mål om tilknytning af et større forskningsprojekt til museet samt prioritering af forskning produceret af museets egne medarbejdere såvel som forskningssamarbejder med andre museer. Strategien beskriver også forskningens betydning for og sammenhæng med den øvrige faglige opgavevaretagelse.
- Til brug for Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af museets forskning har museet indsendt en oversigt over sine forskningspublikationer for perioden 2015-18. Museet har i perioden publiceret tre fagfællebedømte publikationer, heraf en i samarbejde med andre danske kunstmuseer. Kun en af de tre fagfællebedømte publikationer er udarbejdet af museets egne medarbejdere, mens de øvrige to er produceret af eksterne forskere med redaktionsbidrag fra en fastansat ved museet. Museets publikationer er udelukkende publiceret nationalt og hovedsageligt i egne udgivelser. Herudover har museet i perioden produceret 10 ikke-fagfællebedømte publikationer, som også alle er udgivet af museet selv. Publikationerne relaterer sig samlet set bredt til museets ansvarsområde med vægt på den yngre kunst inden for ansvarsområdet.
- Museets videnskabelige medarbejdere har primært ekspertise inden for dansk guldalder, og museet benytter derfor eksterne kompetencer til forskning i museets øvrige ansvarsområde.
- Museet er bevidst om, at der fortsat er et udviklingspotentiale ift. at opkvalificere forskningsindsatsen og oplyser, at planen fremover er at publicere mindst én årlig fagfællebedømt forskningspublikation, som i størst mulige omfang er produceret af museets egne medarbejdere.

Det søges bl.a. opnået gennem øremærkning af forskningstid til en af museets inspektører til produktion af forskningspublikationer. Disse tiltag er iværksat.

- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder med andre museer og forskere i ind- og udland om sin forskning og udvikling heraf. Bl.a. et samarbejde med Prado Museet i Madrid om forskning og bevaring i et af museets hovedværker.
- Museet evaluerer, om udbyttet af forskningsindsatsen står mål med de anvendte ressourcer.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har formuleret en strategi, som beskriver mål og indsatsområder for udvikling af museets forskning og forskningens betydning for og sammenhæng med den øvrige faglige opgavevaretagelse.
- at museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder med andre museer og forskere om sin forskning og udvikling heraf.
- at museet har fokus på at opkvalificere forskningsindsatsen af egne medarbejdere, og at konkrete tiltag er igangsat.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at kun en af museets fagfællebedømte forskningspublikationer inden for en fireårig periode er produceret af museets egne medarbejdere.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet prioriterer ressourcer til publicering af sin forskning i forskellige typer af publikationer og i fagfællebedømte medier nationalt og internationalt eller på anden vis sikrer ekstern fagfællebedømmelse af forskning publiceret i museets udstillingskataloger og øvrige udgivelser.
- at museet fortsat styrker de eksisterende faglige samarbejder og opbygger nye strategiske partnerskaber med andre museer og forskningsmiljøer med henblik på at udvikle og øge kvaliteten af sin forskningsindsats. Fx gennem samarbejder om større forskningsprojekter.
- at museet fastholder fokus på at sikre forskning i hele museets ansvarsområde samt balance mellem den forskning, som produceres af museet egne medarbejdere og eksterne forskere, samt forankring af den eksternt producerede forskning.

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

I 2012 blev museet anerkendt for at have etableret en skoletjeneste og for at have fokus på, hvordan museets smalle brugerprofil kan gøres bredere. Slots- og Kulturstyrelsen bemærkede imidlertid, at museets egen samling ikke blev prioriteret i forbindelse med museets udstillings- og formidlingsaktivitet, og at samlingen blev præsenteret på en meget smal formidlingsplatform (foredrag og omvisninger). Anbefalingen var derfor, at museet i højere grad aktiverede sin samling formidlings- og udstillingsmæssigt og præsenterede samlingen på digitale platforme. Herudover anbefalede styrelsen, at museet udarbejdede en formidlingsstrategi med tiltag over for ikke-brugerne og etablerede forpligtende samarbejdsrelationer med kultur-, uddannelses- og vidensinstitutioner.

Kvalitetsvurderingen 2019:

a. Formidling

- Museet har formuleret en strategi for sin formidlingsindsats, som skal indfri museets mål om at være et mødested på tværs af generationer og en samlende identitetsskaber for lokalområdet, som er præget af social og etnisk diversitet. Strategien har derfor fokus på nye brugere (børn og unge, børnefamilier og ikke-brugere) sideløbende med fastholdelse af museets kernepublikum, som består af hovedsageligt ældre brugere. Midlet til at nå de forskellige brugergrupper er diversitet i særudstillinger, formidlingsformer og arrangementer. Herunder en række årlige familiearrangementer med gratis deltagelse.
- Museet har en omfangsrig og differentieret formidlingsvirksomhed med brug af varierede formidlingsformer og målrettet forskellige brugergrupper også uden for museets mure. Bl.a. i form af formidlingsaktiviteter med afsæt i museets omkringliggende natur og lokalt forankrede identitet. Museet arbejder med brugerinddragelse i sine udstillinger, arrangementer og undervisningsaktiviteter og inddrager brugerne i udviklingen af sin formidling.
- Museets formidlingsvirksomhed tager i dag afsæt i mange forskellige relevante faglige netværk og samarbejder. Museet indgår fx i partnerskaber og samarbejder med andre museer i ind- og udland om særudstillinger og formidlingsforløb. Museet samarbejder derudover med forskellige aktører i Fredensborg Kommune om outreach-aktiviteter målrettet nye brugergrupper. Heriblandt på det boligsociale område, hvor museet arbejder for at nå ud til brugergrupper, der ikke normalt har mulighed for at opleve kunst i hverdagen.

- Aktuelt har fem af museets fastansatte medarbejdere kompetencegivende uddannelse inden for formidling eller undervisning.
- I 2017 viste museet 6 særudstillinger og gennemførte 317 arrangementer, heraf 18 arrangementer uden for museet.
- Museets særudstillinger veksler mellem præsentationer af ældre kunst og nyere kunst med perspektiver til museets historie og samling, som museet i højere grad end tidligere arbejder med at forbinde til særudstillingerne. Museet ønsker fremadrettet at vise 2-4 årlige særudstillinger, som museet arbejder med i fire spor: samlingsnære udstillinger med fokus på en kunstner i samlingen; temaudstillinger, som tager afsæt i aktuelle spørgsmål og tematikker; dialogudstillinger mellem en nulevende kunstner og museets samling og/eller arkitektur samt frie udstillinger, som forholder sig til museets samling og historie på et mere overordnet og perspektiverende niveau.
- Museets egen samling præsenteres i dag gennem skiftende udstillinger og inddrages løbende i særudstillingerne med et udvalg af værker. Herudover præsenterer museet hele sin samling på museets hjemmeside i form af beskrivelser af kunstnere og værker. Der gives via hjemmesiden også mulighed for fri download af højopløselige fotos af alle samlingens værker.

b. Undervisning

- I 2017 deltog 5 dagtilbudshold, 26 grundskoleklasser og 4 klasser fra ungdomsuddannelser i museets formidlings- og undervisningstilbud. Efter ansættelse af en undervisningsansvarlig på museet ultimo 2017 er museets undervisningsindsats blevet løftet væsentligt, hvilket har medført en markant forøgelse af brugere fra skoler. Mens 532 skolebørn besøgte museet i 2017, havde museet i 2018 besøg af 1.933 skolebørn.
- Museet har skriftlige aftaler med undervisningssektoren og undervisningstilbud, som er tilpasset læreplaner og fælles mål til både dagtilbud, grundskole og ungdomsuddannelser. Fx samarbejder museet med lokale folkeskoler om en billedskole og et valgfag på udskolingsniveau, ligesom museet i samarbejde med bl.a. ungeorganisationen RAPOLITICS har udviklet formidlingsforløb for unge.

c. Museets brugere

- Museets strategiske fokus på brugerne og målrettede indsats for at udvikle sig til et levende og udadvendt museum afspejler sig i museets besøgstal, som er steget markant siden sidste kvalitetsvurdering fra 24.000 i 2012 til 47.905 i 2017. Besøgstallet er yderligere steget med 23,5 % i 2018, hvor museet havde 59.183 brugere.

- Som led i opkvalificeringen af formidlingsindsatsen har museet fra 2018 også kunnet tilbyde flere tiltag og arrangementer målrettet børn uden for skoleregi, hvilket har betydet en væsentlig stigning i antallet af denne målgruppe fra 640 i 2017 til 1.510 i 2018.
- Museets brugerrettede indsats afspejler sig også i resultaterne af Den Nationale Brugerundersøgelse, hvor museet i 2017 på flere parametre ligger over den gennemsnitlige vurdering. Herunder i vurderingen af museets udstillinger, atmosfære og mulighed for at være et rart sted. Anbefalingsvilligheden for museets brugere er også meget høj og væsentligt over gennemsnittet. Museet ligger til gengæld under gennemsnittet ift. øvrige museer mht. vurderingen af brugeroplevelsen for børn og muligheden for at deltage aktivt. Dog ikke ift. andre kunstmuseer, hvor museet på disse to parametre ligger en smule over gennemsnittet.
- I følge undersøgelsen har museet et overvejende kvindeligt publikum og ligger med 89 % af brugerne over 50 år langt over gennemsnittet ift. landets øvrige museer rent aldersmæssigt. Museets brugere kommer overvejende fra Danmark og Region Hovedstaden, og en overvægt af brugerne besøger museet flere gange årligt. Kun 4 % af museets brugere kommer fra udlandet. Museet har derfor et udviklingspotentiale ift. at tiltrække særligt flere yngre brugere og turister.
- Museet har i 2017 og 2018 gennemført egen brugerundersøgelse, som også viser, at museets brugere overvejende er kvinder i alderen 60-70 år. Herudover viser undersøgelsen, at museet har en overvægt af brugere fra lokalområdet, og at kun 14 % i Region Hovedstaden i alderen 15-34 år har hørt om museet. Også i denne undersøgelse er brugernes anbefalingsvillighed meget høj.
- Sammen med resultaterne af egen brugerundersøgelse anvender museet Den Nationale Brugerundersøgelse til at udvikle sin formidlingsindsats og evaluerer systematisk sine formidlingstiltag på museet.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museets strategiske fokus på brugerne og målrettede indsats for at udvikle sig til et levende og udadvendt museum har haft en effekt og afspejler sig i brugernes vurderinger i brugerundersøgelser såvel som i et markant stigende besøgstal. Herunder med en stigning på mere end dobbelt så mange børn og skolebørn fra 2017-18.
- at museet iværksætter formidlingsinitiativer, som rækker ud til andre grupper i samfundet end klassiske museumsbesøgende og skoleelever.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har formuleret en strategi for sin formidlingsindsats, selvom der i strategien savnes overvejelser om ressourceforbrug.
- at museets formidlingsvirksomhed er omfangsrig, differentieret med brug af varierede formidlingsformer målrettet forskellige brugergrupper, og som benyttes af et stort og stigende antal brugere. Herunder et stigende antal fra museets hjemkommune – om end museets brugerprofil forsat er relativt smal.
- at museet udvikler sin formidlingsvirksomhed med afsæt i resultater fra Den Nationale Bru-gerundersøgelse og egne undersøgelser samt ved at indgå i lokale, nationale og internatio-nale netværk og samarbejder på tværs af fagområder og sektorer.
- at museet styrker sine ressourcer ved at indgå i samarbejder med andre museer om sin sær-udstillingsvirksomhed.
- at museet i dag aktiverer sin samling i udstillinger og undervisningstilbud og desuden har tilgængeliggjort hele samlingen via museets hjemmeside.
- at museet har formaliserede samarbejder med dagtilbuds- og undervisningssektoren samt undervisningstilbud koordineret med læreplaner og fælles mål, som benyttes i stort omfang.
- at museets fokus på formidlingstiltag til børn, såvel skolebørn som børn uden for skoleregi, afspejler sig i et stigende antal brugere fra denne målgruppe.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udbygger sin formidlingsstrategi, så den sammenholder den samlede formidlings-indsats med museets ressourcer for at sikre sammenhæng mellem strategiske målsætninger og ressourcer.
 - at museet i udviklingen af sine formidlingstilbud fortsat har fokus på at tiltrække nye og bre-dere brugergrupper og forholder sig til de brugergrupper, hvor brugerundersøgelserne viser, der er et særligt udviklingspotentiale.
-

Samlingsvaretagelse

a. Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

Kulturstyrelsen anbefalede ved sidste kvalitetsvurdering, at museet forholdt sig strategisk til sin indsamlingspraksis og formulerede en indsamlingsstrategi, der udspringer af museets forskning.

Kvalitetsvurderingen 2019:

- Museet har i dag en nedskrevet indsamlingspolitik, og museets indsamling er baseret på en restriktiv, men aktiv og faglig reflekteret praksis, der er knyttet til museets forskning og formidling.
- Museet har skriftlige retningslinjer for modtagelse/indkomst og begrundet sin indsamling som en del af sin registrering.
- Museets samling omfatter 217 inventarnumre og ingen værker uden relation til ansvarsområdet. I 2017 erhvervede museet fem værker, alle som led i museets forskning.
- Museet koordinerer sin indsamling med de øvrige statslige og statsanerkendte museer og indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om indsamling og udviklingen heraf.

b. Registrering & Indberetning

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KiD). Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt.

- I 2017 var 100 % af samlingen registreret, og 97 % indberettet til KID.
- Museet anvender gældende standarder for registrering og har medarbejdere, som er uddannet til at varetage registreringsopgaven.
- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om registreringsarbejdet og udviklingen heraf.
- Museet dokumenterer sin registreringspraksis og –historik.

c. Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

I kvalitetsvurderingen i 2012 anerkendte styrelsen museet for at have en samling i stabil bevaringstilstand, og at samlingen fast blev tilset af konserveringsfaglig ekspertise. Herudover blev det bemærket, at museets opbevarings- og bevaringsforhold var tilfredsstillende og velfungerende. Styrelsen anbefalede imidlertid, at museet udarbejdede en samlet bevaringsplan.

Kvalitetsvurderingen 2019:

- Museet har i 2017 indberettet, at 100 % af samlingen er i formidlingsejnet tilstand.
- Museet har en nedskrevet, prioriteret plan for den samlede bevaringsindsats.
- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om bevaringsarbejdet og udvikling heraf.
- Museet fører konserveringsfagligt opsyn med samlingen i samarbejde med Kunstkonserveringen. Opsynet foregår efter faste terminer.
- Museet har fokus på og forestår løbende optimering af de tekniske installationer med henblik på forbedring af bevaringsforholdene.
- Museet oplever en stigende efterspørgsel på udlån af værker fra samlingen til udstillinger i især udlandet. Udlån tilses af konservatorer.
- I Kunstkonserveringens bevaringsfaglige udtalelse, som er udarbejdet i forbindelse med kvalitetsvurderingen, vurderes museets bygningsforhold generelt at være i god tilstand og velegnet til udstilling og opbevaring af kunstværker. Herudover bemærkes periodiske klimaudsving pga. museets ovenlysvinduer samt klimaanlæg, som ikke giver mulighed for køling og affugtning.
- Det er planen, at museets bygge- og klimarenoveringsprojekt skal løse de klimatiske udfordringer.
- Museet har værdiredningsplaner for sin samling og særudstillinger.

Det er meget tilfredsstillende:

- at 100 % af samlingen er i formidlingseget tilstand.
- at museet er ajour med registrering og indberetning af sin samling.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har formuleret en indsamlingspolitik, hvor museets indsamling er baseret på en restriktiv, men aktiv og faglig reflekteret praksis, der er knyttet til museets forskning og formidling.
- at museet koordinerer sin indsamling med andre museer.
- at museet har god praksis for og uddannet personale til registreringsarbejdet.
- at museet aktiverer dele af sin samling gennem et stigende antal udlån.
- at museets bygningsforhold er i god tilstand og velegnet til udstilling og opbevaring af kunstværker.
- at museet har en nedskrevet, prioriteret plan for den samlede bevaringsindsats samt værdiseringsplaner for samlingen og særudstillinger.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet med afsæt i Kunstkonserveringens bevaringsfaglige udtalelse iværksætter nødvendige tiltag til forbedring af museets klimaforhold, indtil finansieringen af bygge- og klimarenovierungsprojektet er på plads.
-

Baggrund

1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Nivaagaards Malerisamling

Kvalitetsvurderingsbesøget fandt sted d. 27. februar 2019.

Tilstede var:

Fra museet:

Bestyrelsesformand Joachim Malling

Museumsdirektør Andrea Rygg Karberg

Kommunikations- og arrangementsansvarlig Kirsten Baltzer Kahr

Fra Fredensborg Kommune:

Viceborgmester og Formand for Kulturudvalget Ulla Hardy

Direktør Lina Thieden

Centerchef Tine Vind

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

Chefkonsulent Kathrine Lehmann

Specialkonsulent Krestina Skirl

I forbindelse med besøget blev museets udstillinger, magasiner, administrationslokaler mv. besigtiget.

2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger er en del af Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Slots- og Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste tolv år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer bl.a. sig om:

- Udredningen om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)
- Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)
- Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (Kulturministeriet, 2009)
- Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)
- Den nationale brugerundersøgelse (Kulturstyrelsen, 2009-2014)
- God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)
- Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)
- Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)
- Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.slks.dk under museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering

Kvalitetsvurderingen indeholder Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger af og anbefalinger til museets drift og fortsatte udvikling. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskuds-ydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsberetning, oversigt over forskningspublikationer samt museets indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". For det andet et kvalitetsvurderingsmøde på museet, hvor museets bestyrelse og hovedtilskudsyder, der ofte er museets hjemkommune, deltager.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Slots- og Kulturstyrelsens anbefalinger. Slots- og Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Slots- og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre skriftligt for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.